FÆRRE VARME HÆNDER

Regeringens planer koster tusindvis af ansatte i det offentlige

Af Allan Christensen | @journallan

Mandag den 4. september 2017

Der vil være 15.800 færre ansatte i det offentlige i år 2025, hvis regeringen fortsætter sin nuværende kurs. Det viser en ny analyse. Planen - om at færre ansatte skal sørge for børn, ældre og syge - bliver mødt med hård kritik. I sjofler det økonomiske råderum væk på skattelettelser, lyder det. Joachim B. Olsen (LA) afviser kritikken blankt.

Færre til at tage sig af børn, syge og ældre. Det kan meget vel blive resultatet af den økonomiske politik, som regeringen lige har fremlagt med forslaget til finanslov for 2018.

Foto: Søren Bidstrup/Scanpix.

Situationen i Danmark i år 2025:

- På daginstitutioner og plejehjem er der 5.100 færre offentligt ansatte til at passe børn og tage sig af de ældre.
- På skoler og uddannelsesinstitutioner er der 3.100 færre til at stå for undervisningen.
- I sundhedssektoren må man klare sig med 4.000 færre sosu'er, sygeplejersker, læger og andre typer af medarbejdere.

Det kan blive konsekvensen med regeringens nuværende økonomiske kurs, lyder det i en ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE).

Selvom regeringen i sit forslag til næste års finanslov lægger op til en vækst i udgifterne til det offentlige på 0,5 procent, vil VLAK-regeringens økonomiske politik betyde færre offentligt ansatte i fremtidens Danmark.

Helt konkret vil der i 2025 være 24.700 færre offentligt ansatte end i dag, lyder konklusionen i AE-analysen. Det svarer til 15.800 færre fuldtidsansatte.

Formanden for alle de offentligt ansatte i FTF-fagbevægelsen, **Bente Sorgenfrey**, advarer om, at et faldende antal offentligt ansatte kommer til at gøre ondt på både borgere - og de tilbageværende medarbejdere i det offentlige.

»Det får den konsekvens, at borgerne ikke får den service, de forventer at kunne få. Det får også den konsekvens, at kvaliteten bliver dårligere, og at de medarbejdere, som jeg repræsenterer, kommer til at løbe stærkere. Og så ved vi godt, at det betyder dårligt arbejdsmiljø og flere langtids-sygemeldinger,« lyder advarslen fra Bente Sorgenfrey.

(Artiklen fortsætter under grafikken)

Hele grafikken er indsat sidst i pdf'en.

Udsigten til færre offentligt ansatte får dog ikke finansordfører **Joachim B. Olsen** fra regeringspartiet Liberal Alliance til at ryste på hånden.

Han kalder AE-analysen for »en meningsløs, stilistisk fremskrivning«, som hverken tager højde for effektiviseringer, politiske prioriteter eller øget produktivitet i den offentlige sektor.

»Jeg nægter helt grundlæggende at måle kvaliteten af den offentlige sektor ud fra hvor mange penge, der bliver brugt, eller hvor mange ansatte, der er. Det giver ingen mening. Det afgørende er, hvad man får for pengene,« siger Joachim B. Olsen.

Offentligt indkøb sluger væksten

AE's analyse bygger på et svar fra Finansministeriet til Folketinget. Ministeriet har regnet på det forventede antal offentligt ansatte frem mod 2025 med en vækst i det offentlige forbrug på 0,3 procent, som regeringen har fastsat som mål i sin 2025-plan.

Derefter har AE korrigeret for den lidt højere offentlige vækst i næste års finanslov. Her har regeringen givet køb på målet i regeringsgrundlaget og sat væksten til 0,5 procent.

Men selv med højere vækst giver det fortsat en meget snæver budgetramme, der ikke er nok til at fastholde det nuværende antal offentligt ansatte, lyder det fra **Erik Bjørsted**, cheføkonom i AE.

> Hvis der bliver gjort alvor af at køre med så lav en realvækst frem til 2025, vil det indebære færre ansatte og markante serviceforringelser.
>
> *Erik Bjørsted, cheføkonom i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd*

Klik for at Twitter

Ifølge regeringens egen 2025-plan fra foråret vil det kræve en vækst i det offentlige forbrug på 0,7 procent om året, hvis den offentlige service skal geares til at følge med det stigende servicebehov fra flere børn - og især flere ældre i årene fremover. Det kaldes også 'det

demografiske træk'.

»Det offentlige forbrug består jo ikke kun af offentligt ansatte. Det består også af varetjenester, man køber. For eksempel udgifter til medicin, computere og opgaver, der bliver udliciteret.«

»Det udgør en stigende andel af det offentlige forbrug, og derfor vil de udfgiftsposter sluge mere, end hvad der er afsat penge til. Så for at overholde den her samlede budgetramme, er man desværre nødt til at skære i antallet af offentligt ansatte,« forklarer Erik Bjørsted.

Hvordan kan flere udgifter til det offentlige føre til færre ansatte?

Det kan umiddelbart være svært at forstå, hvordan det at man bruger flere penge på det offentlige - altså har en vækst i udgifterne - kan føre til, at der bliver færre ansatte. Altså hvordan kan kan man bruge 0,5 procent mere på det offentlige i 2018 (og 0,3 procent mere i de følgende år) og så alligevel være nødt til at nøjes med færre folk i det offentlige?

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd forklarer det sådan her:

Når den offentlige beskæftigelse alligevel vil falde, skyldes det, at det offentlige forbrug ikke kun består af offentligt ansatte, men også består af køb af varer og tjenester i den private sektor.

Det kan eksempelvis være varer som medicin og it, eller det kan være tjenester i form af konsulentydelser eller udlicitering af rengøring og kantinedrift.

Grunden, til at den offentlige beskæftigelse falder, er, at forbruget af varer og tjenester kommer til at vokse væsentligt mere, end hvad den samlede forbrugsramme i øget offentligt forbrug kan dække.

I Danmark stiller vi krav til, at eksempelvis sundhedsvæsenet er udstyret med nyeste strålebehandlings-teknologi og de bedste medicinalprodukter, og at skolerne er opdateret med interaktive whiteboards, tablets og lignende. Der er ikke noget, der taler for, at kravene til teknologisk udstyr og medicin skulle blive mindre i fremtiden.

Vi kommer sandsynligvis også til at se en øget brug af udlicitering. Købet af varer og tjenester kommer derfor til at vokse så meget, at man vil være nødt til at skære i antallet af offentligt ansatte for at overholde den samlede forbrugsramme.

Er det på nogen måde realistisk, at man med regeringens kurs alligevel kan stå i 2025 med samme antal offentligt ansatte som i dag?

»Nej, det er det ikke. Det er ønsketænkning. Hvis der bliver gjort alvor af at køre med så lav en realvækst frem til 2025, vil det indebære færre ansatte og markante serviceforringelser i den offentlige sektor,« siger Erik Bjørsted og fortsætter:

»Det har også fordelingsmæssige konsekvenser. Det er de svageste grupper i samfundet, som er mest afhængig af god offentlig service, og det vil slå hårdt på de svage grupper og være med til at øge uligheden i samfundet.«

Høj pris for skattelettelser

På baggrund af forudsigelserne fra Finansministeriet og AE beskylder FTF's formand Bente Sorgenfrey regeringen for at pynte sig med lånte fjer, når finansminister **Kristian Jensen** (V) og regeringspartierne påstår, at der er plads til både skattelettelser i milliardklassen og bedre velfærd.

> Det her harmonerer rigtig dårligt med, at regeringen siger, at den vil prioritere velfærd.
>
> *Bente Sorgenfrey, formand for FTF-fagbevægelsen*

Klik for at Twitter

»Det her harmonerer rigtig dårligt med, at regeringen siger, at den vil prioritere velfærd. Det er reelt en nedskæring, vi vil se fremadrettet, så skattelettelserne kommer til at have en vældig høj pris,« siger Bente Sorgenfrey.

Hun mener, at regeringen er godt i gang med at formøble det økonomiske råderum, som tidligere regeringer har sparet op for netop at kunne klare det demografiske træk med blandt andre flere plejekrævende ældre.

»Når man har fortalt befolkningen, at det var nødvendigt med reformer, så har forklaringen jo ikke været, at pengene skulle bruges på skattelettelser. Tværtimod skulle det polstre os, fordi vi bliver flere ældre og flere børn. Det er bare ikke det, man bruger pengene på.«

Større tæsk til børn og ældre

Erik Bjørsted fra AE påpeger, at nogle offentlige serviceområder kan blive ramt endnu hårdere, end den overordnede analyse indikerer. For når politikerne opprioriterer ét offentligt område, vil det betyde færre penge til resten af den offentlige sektor, hvis man skal holde sig inden for den overordnede ramme for væksten i de offentlige udgifter.

Få en hurtig forklaring på tallene her

I forbindelse med fremlæggelsen af næste års finanslov har regeringen for eksempel gjort det klart, at der skal afsættes flere midler til at styrke politi og forsvar.

»Forsvar, politi og sikkerhed lader til at blive et nøgleområde de kommende år. Så det er nok ikke her, man vil spare. Vi har også forventninger om et godt sundhedsvæsen. Men det er klart, at med den meget snævre budgetramme, der er, så betyder det, at områder som børnepasning, ældrepleje og undervisning skal holde for og tage nogle større tæsk,« siger Erik Bjørsted.

(Artiklen fortsætter under grafikken)

Hele grafikken er indsat sidst i pdf'en.

Sorgenfreys umættelige behov

Bekymringerne fra AE og Bente Sorgenfrey gør dog ikke noget stort indtryk på Joachim B. Olsen.

> Bente Sorgenfreys behov for flere skattekroner er umætteligt.
>
> *Joachim B. Olsen (LA), finansordfører*

Klik for at Twitter

»Selv i 00'erne, hvor vi havde en vækst på 1,5 procent, og i 90'erne, hvor vi var helt oppe på 2 procent, lød det fra Bente Sorgenfrey, at det slet ikke var nok, og at der var brug for flere

penge. Bente Sorgenfreys behov for flere skattekroner er umætteligt,« siger LA's finansordfører.

Han holder fast i, at den store fokus på væksten i det offentlige forbrug bunder i et helt forkert udgangspunkt.

Han påpeger, at en liter mælk ikke bliver bedre af, at den er dyrere at producere og dermed dyrere at købe. Det samme gælder for den offentlige sektor. Flere penge er ikke per automatik lig med bedre service, mener han.

Det er stigninger i produktiviteten, der har gjort Danmark til et rigt land, og nu er tiden kommet til at effektivisere og øge produktiviteten i det offentlige.

»Jeg håber da med hele mit hjerte, at der bliver færre offentligt ansatte. Dermed ikke sagt, at jeg håber på færre sygeplejersker eller folkeskolelærere. Dem må der gerne være flere af.«

»Men jeg håber da på, at der er flere, der bliver ansat i det private, fordi vi har vækst. Og jeg håber, at vi får færre kolde hænder i det offentlige, fordi vi ikke har brug for dem mere,« siger Joachim B. Olsen.

Hverken Erik Bjørsted eller Bente Sorgenfrey tror dog på, at der er så store effektiviserings-gevinster at hente, at det kan rette op på det forventede fald i antallet af offentligt ansatte.

»Det er klart, at der er områder, hvor man godt kan gøre tingene smartere. Også i den offentlige sektor,« siger Bente Sorgenfrey og fortsætter:

»Men jeg troede, at vi alle sammen havde lært af det, der er sket i SKAT, hvor man høstede gevinsterne, før man havde indført nye teknologier. Det er milliarder, vi har tabt her. Det er absurd, hvis regeringen ønsker at gentage den tur på andre dele af den offentlige sektor.«

AE's analyse: 'Regeringens planer koster tusindvis af ansatte i velfærdsstaten'

Så mange færre offentligt ansatte er der i 2025

Regeringens økonomiske kurs vil betyde færre offentligt ansatte i 2025 end i dag, viser ny AE-analyse. Hvis man fordeler besparelserne ligeligt på de forskellige sektorer, vil det få følgende konsekvenser i 2025.

-5.100

Børnepasning, ældrepleje mm.

-3.100

Undervisning

-4.000

Sundhed

-1.100

Forsvar, politi mm.

-2.500

Øvrig service

Note: Øvrig service dækker over 'generelle tjenester', 'økonomiske anliggender', 'fritid, kultur og religion', 'miljøbeskyttelse' samt 'boliger og faciliteter'.
Opgørelsen bygger på fordelingen af offentligt ansatte i 2016. Tallene er afrundet til nærmeste hundrede.
Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet og Danmarks Statistik

UGEBREVET A4

Flere betjente = færre lærere eller pædagoger

Regeringen lægger op til at prioritere forsvar og politi i den kommende finanslov. Hvis soldater og betjente skal friholdes for de kommende års besparelser med en lav offentlig vækst, vil det betyde endnu færre ansatte i den borgernære velfærd.

-5.500

Børnepasning, ældrepleje mm.

-3.400

Undervisning

-4.400

Sundhed

-2.700

Øvrig service

Note: Øvrig service dækker over 'generelle tjenester', 'økonomiske anliggender', 'fritid, kultur og religion', 'miljøbeskyttelse' samt 'boliger og faciliteter'.
Opgørelsen bygger på fordelingen af offentligt ansatte i 2016. Tallene er afrundet til nærmeste hundrede. 'Forsvar, politi mm.' er friholdt for besparelser.
Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet og Danmarks Statistik

UGEBREVET A4

Copyright © 2017 | Ugebrevet A4
Islands Brygge 32D | 2300 København S | T: +45 27837130 | E: Kontakt os